

ADVOKATFIRMA
CHRISTIAN HARLANG

Østre Landsret, 7. afdeling
Bredgade 59
1260 København

J.nr.

K O P I

PROCESSKRIFT 5

(17. oktober 2012)

Sagsøgtes usande oplysninger. Ulovlig procesførsel.

i sagern

(1)
c/o Advokatfirma Christian Harlang
Nytorv 5
1450 København k
(v/ advokat Christian Harlang)

og

(2)
(3)
(4)
(5)
(6)

1450 København k
(v/ advokat Christian Harlang)

samt

(7)
(8)

(9)

alle c/o Advokatfirma Christian Harlang
Nytorv 5
1450 København k
(v/ advokat Christian Harlang)

mod

Forsvarsministeriet
Holmens Kanal 42
1060 København K
(v/ Kammeradvokaten v/ adv. Peter Biering)

Sagsøgers hidtidige processtof fastholdes. I øvrigt bemærkes følgende:

Dette processkrift afgives, idet sagsøgerne har konstateret, at sagsøgte under nærværende sag overfor Østre Landsret og sagsøgerne har afgivet usande oplysninger om, at filmoptagelser under operation "Green Desert" ikke er foretaget af sagsøgte.

Nedenfor dokumenteres, at dette er usandt.

SUPPLERENDE SAGSFREMSTILLING:

Af sagsøgtes processkrift A, pkt. 2.4, fremgår:

"2.4 Direktiver eller vejledninger gældende mellem juni og december 2004 for optagelse af foto- og videodokumentation under militære operationer (dokument nr. 7).

I anmodede sagsøgeren ved skrivelse af 23. januar 2012 Forsvarsministeriet om at oplyse, '1) om der i november 2004 var truffet bestemmelser af Forsvarskommandoen (og/eller instanser herunder) om billede-/lyd-optagelser af militære aktioner, gældende

*indenfor Basra-området' og '2) om der blev foretaget optagelser af den aktion af 25. november 2004, som sagen omhandler.', jf. **bilag AC.***

*Ved skrivelse af 27. januar 2012 oplyste Forsvarsministeriet, at ministeriet fra Forsvarskommandoen havde indhentet oplysninger om, at der ikke i november 2004 var fastsat regler om billed- og lydoptagelser, jf. **bilag AD.***

Forsvarskommandoen oplyste endvidere, at der ikke blev foretaget billed- og lydoptagelser under Operation Green Dessert den 25. november 2004. Endelig fremsendte Forsvarsministeriet Forsvarskommandoens besvarelse af 15. december 2011 af en henvendelse fra en journalist vedrørende Operation Green Desert, jf. bilag til skrivelse af 27. januar 2010, hvor Forsvarskommandoen på baggrund af undersøgelser kunne oplyse, at 'forsvaret ikke har foretaget filmoptagelser under gennemførelsen af Operation Green Desert i Al-Zubair i Irak den 25. november 2004.'

Herunder har advokat Christian Harlang ved mail af 13. februar 2012, jf. bilag AA endvidere anmodet Forsvarskommandoen om aktindsigt i direktiver eller vejledninger for foto- og videodokumentation mellem juni og december 2004.

*Forsvarskommandoen oplyste i den forbindelse, at der under operationen ikke var mulighed for at foretage foto- og videodokumentation, hvorfor der ikke var udgivet direktiver herom, jf. **bilag Z, side 7.**"*

De ovennævnte bilag AC, AD, og Z gennemgås i det følgende:

Af sagsøgte bilag AC (som er sagsøgers skrivelse af 23. januar 2012 til sagsøgte), fremgår:

"I forbindelse med den offentlige omtale af sagen er jeg kommet i besiddelse af oplysninger, der foranlediger mig til at anmode sagsøgte om hurtigt at tilsende sagsøgeren følgende oplysninger/materiale:

- 1) Om der i november 2004 var truffet bestemmelser af Forsvarskommandoen (og/eller instanser herunder) om billed-/lydoptagelser af militære aktioner, gældende inden for Basra-området?*
- 2) Om der blev foretaget optagelser af den aktion af 25. november 2004, som sagen omhandler?*
- 3) I bekræftende fald ønskes fuldstændig indsigt med alt henhørende under 1) og 2), inklusive vedkommende optagelser.*

Af sagsøgtes bilag AD (sagsøgtes svar af 27. januar 2012 på den umiddelbart ovenfor nævnte skrivelse), fremgår:

"Til besvarelse af Deres anmodning af 23. januar 2012 om modtagelse af oplysninger og materiale relaterende til Forsvarskommandoen brug af billed- og lydoptagelser under militær aktioner i Basra området har Forsvarskommandoen oplyst, at der ikke i november 2004 var fastsat regler om billed- og lydoptagelser.

Forsvarskommandoen har endvidere oplyst, at der ikke blev foretaget billed- og lydoptagelser under Operation Green Desert den 25. november 2004.

I den forbindelse fremsender jeg til orientering Forsvarskommandoens besvarelse af 15. december 2011 af en henvendelse fra en journalist vedrørende Operation Green Desert."

I skrivelsen af 15. december 2011, der indgår i sagsøgtes bilag AD, meddeler Forsvarskommandoen:

"På baggrund af din henvendelse til Forsvarskommandoen er de forhold, der er beskrevet i din mail blevet undersøgt.

Det kan på baggrund af den gennemførte undersøgelse oplyses, at forsvaret ikke har foretaget filmoptagelser under gennemførelsen af Operation Green Desert i Al-Zubair i Irak den 25. november 2004.

Det kan dog ikke udelukkes, at enkeltpersoner på eget initiativ har foretaget private videooptagelser. Forsvaret er ikke bekendt med eksistensen af sådanne private optagelser fra Operation Green Desert."

Af det ovenfor nævnte bilag Z, s.7 fremgår:

"Den Danske Bataljon havde ikke mulighed for at foretage foto- og videodokumentation af operationers gennemførelse, hvorfor der ikke var udgivet direktiver for dette.

Det fremgår dog af et punkt i Hærens Operative Kommandos direktiv til chefen for den danske bataljon, at man i forbindelse med tilbageholdelse om muligt skal foretage billeddokumentation af den tilbageholdte."

I svarskrift af 16. maj 2012 i sagsnr. 11-11111 pkt. 3, s. 5 har sagsøgte gentaget oplysningen om, at der ikke under operation Green Desert blev foretaget billed- og lydoptagelser:

"Forsvarsministeriet har endvidere ved skrivelse af 27. januar 2012 til sagsøgeren i _____ oplyst, at der ikke under operation Green Desert blev foretaget billed- og lydoptagelser. Denne skrivelse er fremlagt som bilag AD ved processkrift A i _____ og sagerne."

Sagsøgerne er blevet bekendt med, at der i modstrid med ovennævnte oplysninger, som sagsøgte, har meddelt Østre Landsret og sagsøgerne under nærværende retssag, blev foretaget billed- og lydoptagelser under operation Green Desert.

Anders Kærgaard, tidl. officer i Forsvaret, har oplyst og bekræftet, at sådanne billed- og lydoptagelser netop fandt sted under operation Green Desert, jf. erklæring af 10. oktober 2012, der er sålydende:

"Undertegnede Anders Koustrup Kærgaard skal hermed bekræfte følgende:

Som efterretningsofficer befandt jeg mig i tidsrummet august 2004 til januar 2005 i Irak. Mit primære ansvarsområde var Az Zubayr, hvor operation "Green Desert" fandt sted.

Min overordnede var Oberst John Dalby.

Onsdag d. 24. november 2004 meddelte Oberst Dalby mig, at DANBN (den danske bataljon, i Irak) havde modtaget en anmodning fra de irakiske sikkerhedsstyrker om bistand til en "arrest and search" operation.

Jeg foretog samme dag forskellige nødvendige efterretningsmæssige undersøgelser. Senere samme dag ca. kl. 18 lokal tid meddelte jeg Oberst Dalby, at jeg fandt at de irakiske efterretninger efter alt at dømme var fejlagtige, og jeg vurderede dem til at være en del af et internt irakisk opgør. Oberst Dalbys reaktion var, at den til den følgende dag planlagte operation

"Green Desert" alligevel skulle gennemføres, idet den var initieret af de irakiske sikkerhedsstyrker.

I forbindelse med operationen blev der optaget film med minimum to kameraer, der netop var tilgået bataljonen som en del af en Combat Camera Team-pakke.

Jeg er bekendt med, at Forsvarsministeriet bl. a. har oplyst følgende i den retssag, der er anlagt mod ministeriet af 11 irakere om erstatning for tortur, m.v., i forlængelse af deres tilbageholdelse under operation "Green Desert":

Forsvarsministeriets skrivelse af 27. januar 2012, fremlagt i retssagen som bilag AD:

"Forsvarskommandoen har endvidere oplyst, at der ikke blev foretaget billed- og lydoptagelser under Operation Green Desert den 25. november 2004."

Kammeradvokatens svarskrift af 16. maj 2012:

"Forsvarsministeriet har endvidere ved skrivelse af 27. januar 2012 til sagsøgeren i _____ oplyst, at der ikke under operation Green Desert blev foretaget billed- og lydoptagelser. Denne skrivelse er fremlagt som bilag AD ved processkrift A i _____ sagerne."

Dette er usandt, idet der i et bilag til befalingen for operation "Green Desert" udtrykkeligt blev befalet for tildeling af combat camera-materiel til underafdelingerne til dokumentation af operation "Green Desert".

Efter afslutningen på operationen gennemser en af mine kollegaer samme dag en filmoptagelse, som han har foretaget med tildelte videokameramateriale. Filmoptagelsen viser overgreb på irakiske

fanger og viser ligeledes danske soldater, der ikke griber ind. Min kollega udtaler, at "de [de tilbageholdte irakere] fik tæsk". Da min kollega har forladt lokalet, tager jeg førnævnte båndmateriale og går med det samme ind til chefen for bataljonen, Oberst John Dalby, og gør ham opmærksom på indholdet på båndet, og foreviser det for ham.

Efter at have set båndet, spørger John Dalby mig, om jeg kan bære det ansvar, at den danske bataljon som følge af den dokumenterede hændelse vil blive trukket ud af Irak, umiddelbart forud for de første irakiske demokratiske valg? Efter overvejelse beslutter jeg mig for, at det på daværende tidspunkt var afgørende for den demokratiske proces i Irak og den lokale civile befolkning, at den danske bataljon på daværende tidspunkt forblev i Irak for at yde sikkerhed."

Anders Koustrup Kærgaards erklæring fremlægges som sagens **bilag 38**, og han agtes afhørt som vidne under hovedforhandlingen.

Den ovenfor i Anders Koustrup Kærgaards erklæring nævnte film fra operation "Green Desert" dokumenterer, at:

- (1) Den danske bataljon foretog filmoptagelser af operation "Green Desert".
- (2) Overgreb og mishandling af tilbageholdte irakere fandt sted under operationen.
- (3) De i operationen deltagende danske soldater ikke greb ind overfor overgrebene og mishandlingen.

Filmen fremlægges som sagens **bilag 39**.

Sagsøgte **opfordres (15)** til at oplyse om rigtigheden af hvert af de 3 ovenstående udsagn bestrides. Såfremt dette måtte være tilfældet, vil

sagsøgerne foranledige filmen afspillet i Østre Landsret under hovedforhandlingen.

PROCESSUELLE OPFORDRINGER:

Sagsøgte **opfordres (16)** til at fremlægge kopi af bilag til befalingen for operation Green Desert, hvoraf fremgår fordeling af combat camera-materiel fra staben til underafdelingerne under operation Green Desert d. 25. november 2004.

Sagsøgte **opfordres (17)** endvidere til at fremlægge samtlige øvrige filmoptagelser foretaget under operation "Green Desert".

Yderligere processtof forbeholdes.

København, den 17. oktober 2012

Christian Harlang